

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0499
Název školy	Soukromá střední odborná škola Frýdek-Místek,s.r.o.
Název materiálu	VY_32_INOVACE_245_ESP_03
Autor	Marcela Kovářová
Tematický okruh	Ekonomika a sociální politika
Ročník	4 Forma denní, 5 Forma dálková
Datum tvorby	Říjen 2013
Anotace	Text slouží k výuce a samostudiu, celek tvoří základy pro orientaci v předmětu Ekonomika a sociální politika, obsahuje také cvičení, pro práci s vyučovaným tématem. Společná kontrola činností je prováděná pomoci dataprojektoru nebo na PC

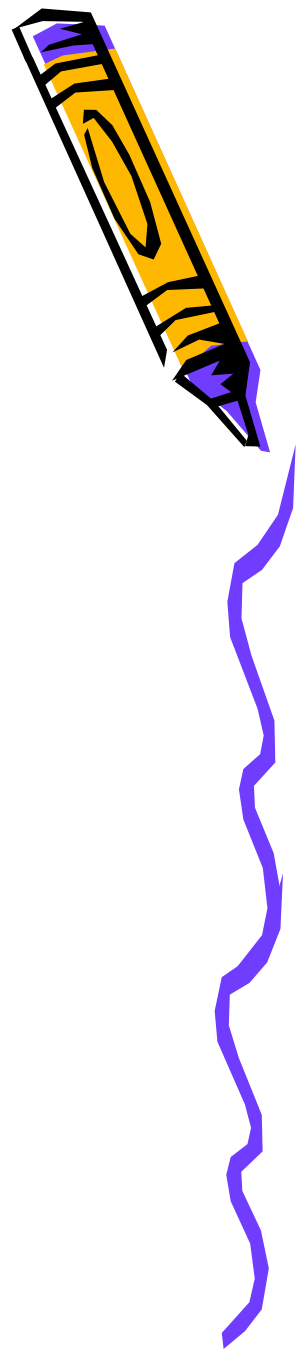
Ekonomika a sociální politika

Peníze

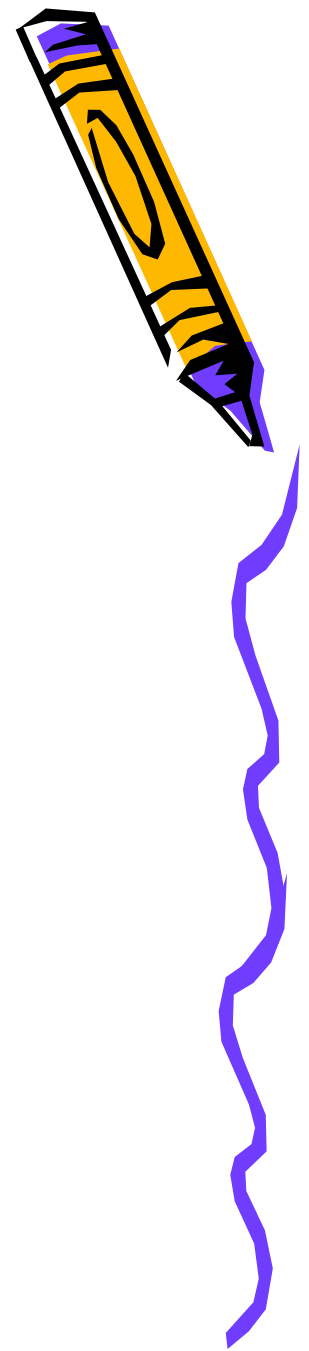

Peníze

Peníze jsou platební prostředkem s
univerzální kupní silou.

Historie peněz - pokračování

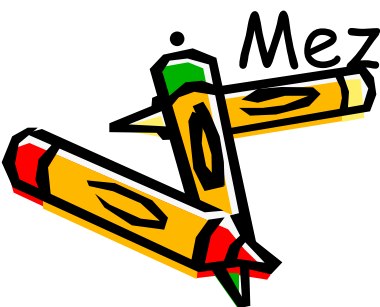
- Naturální směna zboží (barterový obchod) - výměna výrobku za výrobek
- Zbožové peníze - zlato, drahé kovy, plátno, dobytek
- Kovové peníze - užívány byly až do konce 19. století
- Papírové peníze (bankovky) - na počátku měly podobu tzv.dlužních úpisů
- Peníze v bezhotovostní podobě, platební karty

Funkce peněz

- Prostředek směny - k úhradě svých závazků
- Fungují jako oběživo - směna nového zboží
- Mírou hodnot - ocenit zboží
- Měřítkem cen - stanovení peněžní jednotky
- Uchovatelem hodnot (bohatství) - pokud není inflace
- Mezinárodní platidlo

Ochranné prvky bankovek

Např. vodoznak

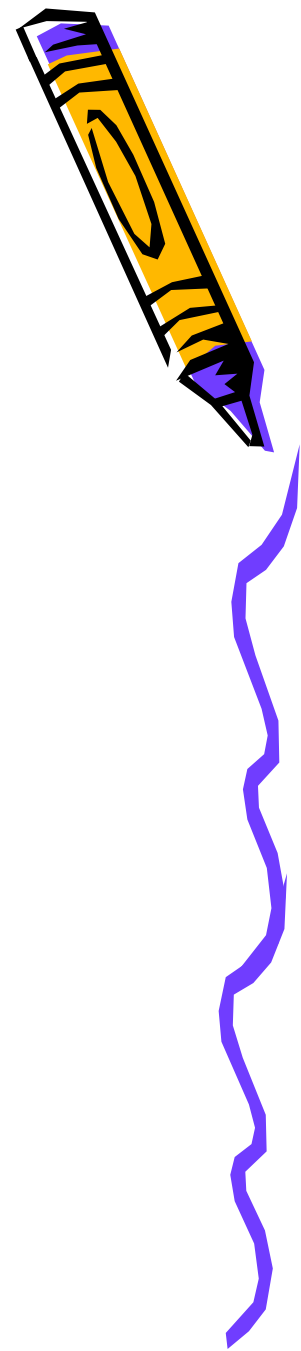
Okénkový proužek

Ochranná vlákna

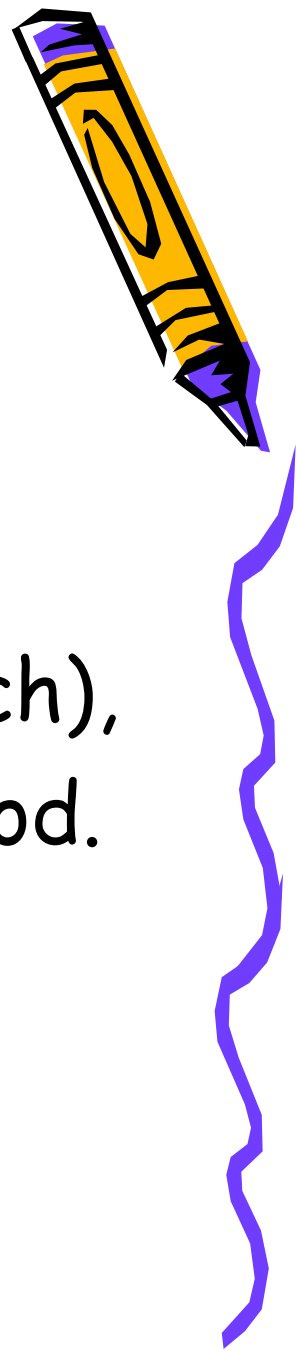
Soutisková značka

Skrytý obrazec

Apod.

V dnešní době mají peníze formu

- mincí a bankovek,
- depozit (vkladů na účtech v bankách),
- cenných papírů - šeků a směnek apod.

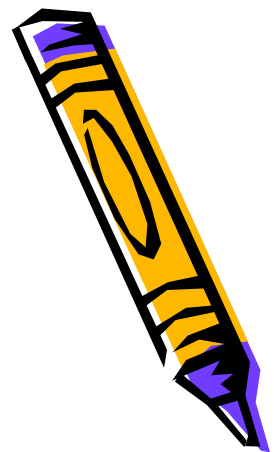
Hotovostní a bezhotovostní peníze

Hotovostní peníze

- V dnešní době mají peníze formu

Bezhotovostní peníze (depozita)

- Obíhají v ekonomice, aniž by reálně existovaly – např. vklady na bankovních účtech

Valuty a devize

- Česká národní banka vydává pravidelně každý den kurzovní lístek, kde jsou kurzy deviz a kurzy valut. Je zde vyjádřen vztah cizích peněžních jednotek k naší měně.

Deviza

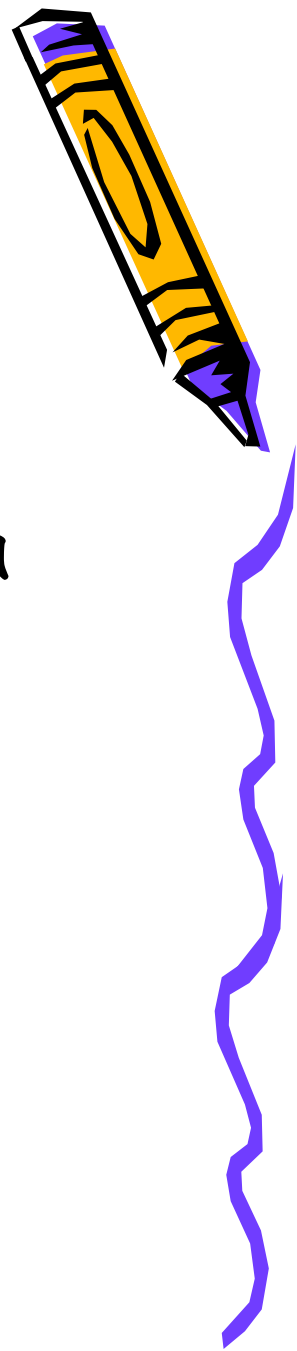

- **DEVIZA** je pohledávka znějící na cizí měnu a v cizině splatná. Má formu, např. šeku, směnky, bankovní převod...Převody deviz se uskutečňují zejména v mezinárodním obchodě, prostřednictvím bankovních účtů, protože v zahraničním obchodě se platí hotovými penězi jen zřídka. Pojmem deviza se mimo cizozemských platidel (valut) označují všechny druhy úhrad a závazků nebo pohledávek. Např. úhrada 1000 dolarů za export, inkasují se přes bankovní účty, je devizou, nikoli valutou.

Valuta

- **VALUTA** je cizozemské platidlo. Valutami jsou bankovky, státopvky a platné mince v oběhu cizích států.

Kurzy

- Kurzy se vyjadřují dvěma způsoby:
 1. přímý záznam - množství jednotek vlastní měny za 1 nebo 100 nebo 1 000 jednotek cizí měny (1 USD =)
 2. množství jednotek cizí měny za 1 nebo 100 jednotek vlastní měny.

Druhy kurzu

- Z hlediska banky rozlišujeme 3 druhy měnového kurzu:
 1. nákupní kurz, jestliže banka nakupuje valuty či devizy, např. při vrácení úspor z cesty do zahraničí nebo při úhradě deviz ze zahraničí
 2. prodejní kurz, jestliže banka valuty či devizy prodává, např. při vybavování valutami na soukromou nebo služební cestu anebo při úhradě deviz do zahraničí
 3. středový kurz, který používají většinou ústřední, národní nebo emisní banky.

Propočty o valutách

- Kurzy valut platí pro bankovky a mince a liší se od devizového kurzu. Rozdíl je vyvolán náklady potřebnými k přeměně valut v devizy, zejména náklady na dopravu a pojištění, protože je třeba poslat valuty do země, kde jsou zákonným platidlem.
- Podmínkou pro přepočty valut i deviz je platný kurzovní lístek - obsahuje kurzy pro devizy a kurzy pro valuty.
- Pro označení měn se používá mezinárodní trojmístný alfabertický kód. Na tento systém označování měn přešla také naše republika, naše koruna česká má mezinárodní označení CZK. Pro naše výpočty však budeme používat tradiční označení Kč.

Propočty o devizách

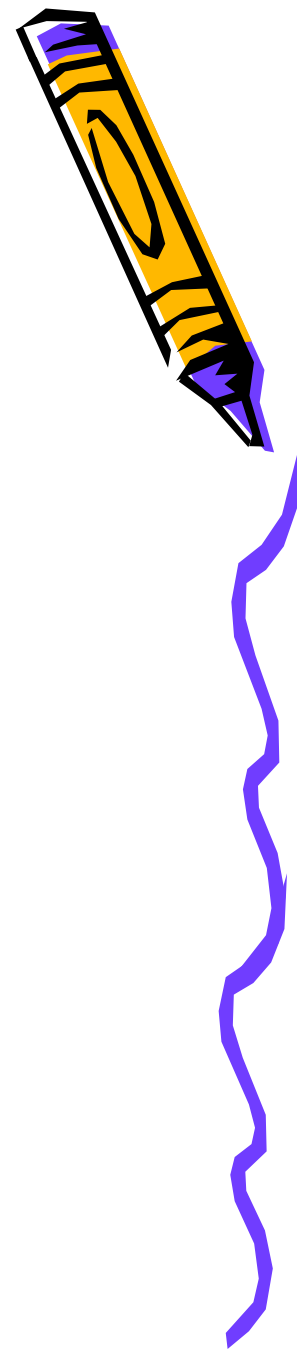

- Devizový kurz se vydává každý den v kurzovním lístku. U volných měn se devizový kurz mění denně, někdy nepatrně, jindy velmi prudce. Kurzovní záznamy se uveřejňují na hlavních burzách v New Yorku, v Londýně,....
- Burza je zvláštním způsobem organizovaný trh, kde se prodává zboží, cenné papíry a také devizy. Na devizových burzách podle N a P deviz jejich kurzy stoupají nebo klesají.
- Výpočty, které souvisí s převodem deviz, se vyskytují především v zahraničním obchodě u obchodního platební styku.

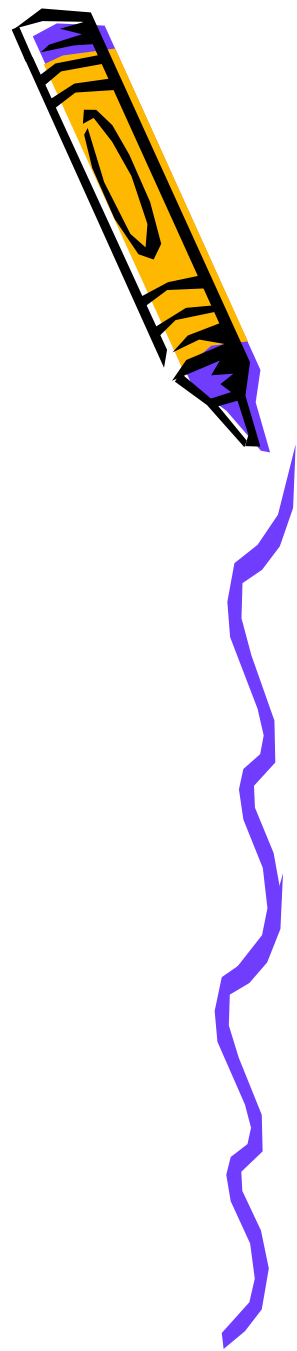
Další odkazy

- www.penize.cz
- www.financce.cz
- www.mesec.cz

Zapamatujte si

- Historie peněz
- Funkce peněz
- Valuty
- Devizy
- Výpočet kurzu

Použité zdroje

- Ilustrace www.office.microsoft.com
- Ilustrace, pokud není uvedeno jinak, jsou screeny obrazovky a jejich úprava, archiv autora a kliparty MSOFFICE.

